

Konsolidace výkazu peněžních toků

© doc. Vladimír Zelenka

Konsolidaci výkazu peněžních toků je vhodné rozdělit do těchto etap:

- 1) konsolidace výkazu peněžních toků k datu akvizice (resp. v období, kdy došlo k akvizici dceřiné jednotky),
- 2) konsolidace výkazu peněžních toků za období následující po datu akvizice,
- 3) konsolidace výkazu peněžních toků k datu pozbytí (resp. v období, kdy došlo k pozbytí dceřiné jednotky).

Koncepce sestavení konsolidovaného výkazu peněžních toků

Způsob konsolidace výkazu peněžních toků k datu akvizice, resp. za období, v němž došlo k akvizici, se zakládá na výběru klíčového koncepčního východiska. Existují totiž dva možné přístupy, jak se vypořádat s konsolidací tohoto výkazu.

Koncepce ryze konsolidační

Tato koncepce je založena na stejných principech jako konsolidace rozvahy a výkazu o úplném výsledku. Znamená to, že se při této koncepci vychází z myšlenky, že akvizicí nabývá mateřská jednotka jednotlivé složky čistých aktiv (aktiv a závazků) jednotky dceřiné. Podle této koncepce tedy nabyvatel (resp. skupina) nenabývá investici (akcie) dceřiné jednotky, ale naopak získává při akvizici jednotlivé položky aktiv a přebírá jednotlivé položky závazků dceřiné jednotky. To naprosto odpovídá konsolidaci rozvahy, kdy se k jednotlivým položkám aktiv a závazků mateřské jednotky (resp. skupiny) k okamžiku akvizice přičítají částky položek aktiv a závazků jednotky dceřiné způsobem označovaným jako „řádek po řádku“. Využití této koncepce by bezpochyby vedlo k poměrně snadnému řešení vykazování peněžních toků v období, v němž došlo k akvizici. S jednotlivými položkami čistých aktiv nabývané dceřiné jednotky by se zacházelo obdobně, jako kdyby došlo k jejich nabytí obvyklým způsobem, jiným než prostřednictvím akvizice. Tak například nárůst zásob konsolidované skupiny o přikonsolidované (připočtené) zásoby nabývané dceřiné jednotky k datu akvizice by do konsolidovaného výkazu peněžních toků byl zahrnut mezi peněžní toky z provozní činnosti. K datu akvizice přikonsolidovaná dlouhodobá hmotná aktiva nabývané dceřiné jednotky by ovlivnila výši peněžních toků z investiční činnosti. K datu akvizice přikonsolidovaný (do skupiny „přebíraný“) úvěr nabývané dceřiné jednotky by ovlivnil peněžní toky z financování. Analogicky bychom mohli pokračovat i u ostatních položek čistých aktiv nabývané dceřiné jednotky. Je zřejmé, že při této koncepci se vychází z ryze konsolidační myšlenkové konstrukce, že platba mateřské jednotky za akcie dceřiné jednotky je ve skutečnosti čistým peněžním tokem za jednotlivé položky čistých aktiv této jednotky, tj.

úhrnem „výdajů“ za nabývané jednotlivé položky aktiv dceřiné jednotky a „příjmů“ z jejich převzatých jednotlivých položek závazků. Z formálního hlediska je tato koncepce dokonalá, protože bezvýhradně reflektuje způsob, jímž je sestavována rozvaha. Otázkou však zůstává, jak relevantní informace může takto pojatý výkaz peněžních toků poskytnout uživateli. I letmé zamyšlení nad charakterem výstupů takto pojatého řešení akvizice v konsolidovaném výkazu peněžních toků vede k závěru, že informace, které poskytuje, jsou nedostatečné. Jde o to, že se zcela ztrácí informace o tom, že ve skupině došlo k investici do další dceřiné jednotky. To je zásadní vada takto pojatého výkazu. Je evidentní, že motivace mateřské jednotky (resp. skupiny) se nezakládala na tom, že dojde k nákupu zásob, dlouhodobých aktiv, pohledávek a jiných finančních aktiv a dokonce peněz nabývané dceřiné jednotky a k převzetí jejich závazků. Motivem bylo ovládnutí dceřiné jednotky jako celku v důsledku nákupu dostatečného objemu jejích akcií. Závěrem k této ryze konsolidační koncepci výkazu peněžních toků je třeba konstatovat, že jde o pojetí, které, byť formálně správně navazuje na konsolidaci rozvahy, nesplňuje potřebné informační požadavky externích uživatelů. Proto tato koncepce zůstává stranou současné normativní úpravy účetního výkaznictví.

Koncepce investiční (omezeně konsolidační)

Druhá z koncepcí vykazování peněžních toků v období akvizice je založena na odlišné myšlenkové konstrukci. Podle této koncepce mateřská jednotka (resp. skupina) nákupem akcií nabývané dceřiné jednotky nezískává k datu akvizice jednotlivé položky aktiv a závazků této jednotky, ale získává čistá aktiva této jednotky jako celek. Nabytí čistých aktiv jako celku nemůže být ničím jiným než investicí. Z tohoto důvodu se výdaj za tento „nákup čistých aktiv dceřiné jednotky jako celku“ musí ve výkazu peněžních toků zahrnout do investičních peněžních toků, tedy stejně, jako tomu je u nákupu akcií nabývané dceřiné jednotky v individuálním (nekonsolidovaném) výkazu peněžních toků. Tato koncepce je oproti ryze konsolidační koncepci o něco vzdálenější principům konsolidace rozvahy, nicméně na uživatele účetní závěrky má větší informační dopad. Uživatel totiž dostává solidní informaci o tom, kolik peněžních prostředků a jejich ekvivalentů bylo vynaloženo za čistá aktiva dceřiné jednotky jako celek (za její ovládnutí). Z tohoto důvodu je této koncepci dávána přednost ve všech pokročilých standardech účetního výkaznictví. (V případě ČÚS 20 a ČÚS 23 se však nedozvídáme, k jakému pojetí se naše platná úprava konsolidace peněžních toků kloní. Je zde řešena naprosto nekvalifikovaně a nedostatečně. Na tomto místě lze doporučit, aby účetní jednotky u nás vycházely např. z IAS 7.) Je však třeba uvést, že tato koncepce vede k určitému nesouladu mezi tím, jak je výkazem peněžních toků vyjádřen peněžní tok v okamžiku akvizice a jak jsou v něm peněžní toky vykazovány následně. Jde o určitý formální rozpor, který se do určité míry projeví tím, jak jsou zachycovány peněžní toky v roce, v němž došlo k akvizici, a v následujících letech. (Analogicky tomu je i v určitém formálním nesouladu mezi vykazovanými toky v běžných účetních obdobích a v období, kdy je pozbyta dceřiná jednotka.) Tento rozpor spočívá v tom, že nárůst jednotlivých aktiv a závazků skupiny o aktiva a závazky dceřiné jednotky k datu akvizice je vykázán jako komplexní investiční výdaj, zatímco změny stavu těchto položek od data akvizice do následujících závěrkových dat jsou vykazovány způsobem známým z individuálního vykazování peněžních toků (např.

změna stavu zásob v peněžních tocích z provozních činností atd.). Tento rozpor vede k určitým potížím při sestavování konsolidovaného výkazu peněžních toků, které bude popsáno v následujících odstavcích.

Konsolidace výkazu peněžních toků v plné konsolidační metodě

Sestavení konsolidovaného výkazu peněžních toků v období, kdy došlo k akvizici dceřiné jednotky Aby měl konsolidovaný výkaz peněžních toků náležitou vypovídací schopnost pro uživatele, musí být sestaven na základě výše popsané investiční (omezeně konsolidační) koncepce. Samotná procedura konsolidace výkazu peněžních toků v období, v němž došlo k akvizici, spočívá v několika krocích:

a) stanovení částky peněžního toku za nabytí dceřiné jednotky (okamžik akvizice) V individuálním výkazu peněžních toků investora se v investičním cash flow zahrnuje skutečně zaplacená částka odpovídající výdaji peněz a peněžních ekvivalentů za akcie nabývané dceřiné jednotky k datu akvizice. V konsolidovaném výkazu peněžních toků se postupuje do určité míry odlišně. Při stanovení částky zmíněného výdaje se sice vychází ze skutečného výdaje za akcie dceřiné jednotky, ale tato částka se snižuje o výši peněz a peněžních ekvivalentů dceřiné jednotky, které tato měla k datu akvizice. Je tomu tak proto, že na konsolidované úrovni není vhodné vykazovat platbu za dceřinou jednotku odděleně od peněžních položek dceřiné jednotky, které jsou k datu akvizice „přikonsolidovány“ (přičteny) k peněžním položkám mateřské jednotky. Pokud by tyto dva typy změn ve výši peněz a jejich ekvivalentů ve skupině byly vykázány odděleně, budilo by to zdání, že na konsolidované úrovni došlo k datu akvizice k tomu, že ve stejném okamžiku investor zaplatil za akcie dceřiné jednotky a zároveň od ní dostal peníze nebo jejich ekvivalenty, tedy že si investor kromě jiného k datu akvizice za stejný obnos peněz koupil peníze dceřiné jednotky, které měla k datu akvizice. Nákup peněz stejné měny za stejný objem téže měny však není žádným nákupem ani peněžním tokem. Proto se při vykazování výdajů mateřské jednotky za akcie nabývané dceřiné jednotky přistupuje k tomu, že se vykáže pouze tzv. čistá platba za dceřinou jednotku (za její čistá aktiva). Ta je vyčíslena jako celkový peněžní výdaj za akcie nabývané dceřiné jednotky k datu akvizice snížený o objem peněz a peněžních ekvivalentů dceřiné jednotky k datu akvizice:

$$(1) \quad \check{C}VDDA = VDDA - PPEDDA$$

Vysvětlivky: ČVDDA čistá platba za dceřinou jednotku k datu akvizice, VDDA peněžní výdaj za akcie dceřiné jednotky k datu akvizice, PPEDDA peníze a peněžní ekvivalenty dceřiné jednotky k datu akvizice.

Jak již bylo výše uvedeno, je čistá platba za dceřinou jednotku vykazována jako investiční peněžní tok. S ohledem na to, jak se podle aktuálního znění IFRS 3 nakládá s vedlejšími pořizovacími (tzv. transakčními) náklady akvizice, je zřejmé, že výdaj za tyto náklady není součástí čisté platby za dceřinou jednotku. S ohledem na to, že se tyto výdaje vykazují jako součást výsledku hospodaření k datu akvizice, je vhodné tyto výdaje zahrnovat mezi peněžní toky z provozních činností. (I když vedlejší náklady zdánlivě souvisí s investicí do akcií

dceřiné jednotky, a tudíž se nabízí řešení zahrnout je mezi investiční peněžní toky, koncepčně správnější je uvádět je v rámci provozních peněžních toků, neboť aktuální argumentace, kterou IFRS nabízejí, spočívá v tom, že tyto výdaje jsou spjaty primárně s aktem nákupu jako takového, který byl učiněn v okamžiku akvizice, nikoli s investicí, a tedy ani s perspektivami, které s touto investicí do budoucna souvisejí. Koncepční spor o charakter vedlejších pořizovacích nákladů u investic do dceřiné jednotky dále v naší publikaci neřešíme, byť je jistě zajímavý. Vycházíme v tomto ohledu z aktuálního znění IFRS 3.)

b) agregace peněžních toků mateřské a dceřiné jednotky od data akvizice do data závěrky Podobně jako tomu je u výkazu o úplném výsledku (resp. u výsledovky) se i ve výkazu peněžních toků agregují příjmy a výdaje mateřské jednotky a dceřiné jednotky řádek po řádku. Platí to jak pro přímou metodu sestavení výkazu peněžních toků, kde jsou příjmy a výdaje explicitně uvedeny, tak i pro metodu nepřímou, při níž se provozní peněžní toky vyjadřují nepřímo formou úpravy výsledku hospodaření o dopad změn stavu rozvahových položek na čistý peněžní tok z provozní činnosti. Znamená to, že u nepřímé metody je třeba vycházet z výsledku a změn stavu na konsolidované bázi. Pro konsolidovaný výkaz peněžních toků platí, že je nutné z agregace peněžních toků mateřské a dceřiné jednotky vyloučit jejich vzájemné platby. Teprve po této úpravě lze hovořit o konsolidovaných peněžních tocích. Při aplikaci přímé metody je třeba zajistit, aby byly dohledány a následně z agregace peněžních toků vyloučeny vzájemné příjmy a výdaje mateřské a dceřiné jednotky. U nepřímé metody dojde ke konsolidovanému vykázání peněžních toků (tj. po vyloučení vzájemných příjmů a výdajů mateřské a dceřiné jednotky) tím, že pro vlastní sestavení výkazu peněžních toků budou použity změny stavu již zkonsolidovaných položek aktiv a závazků a rovněž konsolidovaný výsledek hospodaření.

c) použití změn stavů rozvahových položek pro sestavení konsolidovaného výkazu peněžních toků Při sestavování konsolidovaného výkazu peněžních toků je třeba věnovat zvláštní pozornost správnému vyčíslení změn stavů rozvahových položek, které jsou buď explicitní součástí výkazu při nepřímé metodě, nebo pouze slouží pro výpočet určitého hrubého peněžního toku (příjmu nebo výdaje) při aplikaci přímé metody. Pokud se při sestavení výkazu peněžních toků v období, v němž došlo k akvizici, vychází ze změn stavů konsolidovaných rozvahových položek, není tyto změny stavů možné použít bez další úpravy. (V případě, že v daném účetním období je nabývána první dceřiná jednotka dané mateřské jednotky, pak veškerá pravidla uvedená dále v textu platí i pro změny stavů položek vypočtené jako rozdíl mezi konsolidovaným zůstatkem dané položky k datu účetní závěrky a zůstatkem této položky v individuální nekonsolidované rozvaze mateřské jednotky k počátku téhož období.) Změny stavů konsolidovaných rozvahových položek zahrnují i částky příslušných položek čistých aktiv nabyté dceřiné jednotky příkonsolidované (agregované s čistými aktivy mateřské jednotky, resp. skupiny) k datu akvizice. Výdaj za akcie dceřiné jednotky, tj. k datu akvizice „příkonsolidované“ položky čistých aktiv dceřiné jednotky, je však, jak bylo uvedeno výše, součástí peněžních toků z investičních činností. Proto již nemůže být součástí vykazovaných konsolidovaných provozních peněžních toků. Došlo by tak k duplicitnímu vykázání jednoho a téhož peněžního toku. V důsledku toho je třeba z

konsolidovaných změn stavů příslušných položek čistých aktiv eliminovat dopad „přikonsolidování“ čistých aktiv dceřiné jednotky k datu akvizice. Znamená to například, že konsolidovaná změna stavu zásob v roce, v němž došlo k akvizici dané dceřiné jednotky, bude vypočtena takto:

$$(2) \quad \Delta ZásK = ZásKDZ - ZásKPD,$$

avšak pro potřeby sestavení dekonsolidovaného výkazu peněžních toků se musí z konsolidované změny stavu vyloučit dopad přikonsolidování zásob nabývané dceřiné jednotky k datu pozbytí:

$$(3) \quad \Delta ZásKCF = \Delta ZásK - ZásDDA$$

Vysvětlivky: $\Delta ZásK$ konsolidovaná změna stavu zásob, $ZásKDZ$ konsolidovaný stav zásob k závěrkovému datu, $ZásKPD$ konsolidovaný stav zásob k počátku období, $\Delta ZásKCF$ změna stavu zásob v konsolidovaném výkazu peněžních toků $ZásDDA$ stav zásob dceřiné jednotky k datu její akvizice.

Analogicky by se řešily na konsolidované bázi rovněž změny stavu dalších položek, jako jsou pohledávky, závazky apod.

Sestavení konsolidovaného výkazu peněžních toků v běžném účetním období Konsolidace výkazu peněžních toků v obdobích, při nichž nedochází k akvizici nové dceřiné jednotky ani k pozbytí dceřiné jednotky, není složitá. Spočívá v agregaci příjmů, resp. výdajů za mateřskou jednotku a její dceřiné jednotky. I při sestavování výkazu peněžních toků jde o to, aby byly ze součtu za všechny jednotky vyloučeny vzájemné platby mezi mateřskou jednotkou a jejími dceřinými jednotkami a mezi dceřinými jednotkami navzájem. Vylučují se peněžní toky provozní, investiční i z financování. Zvláště důležitým peněžním tokem je dividenda placená dceřinou jednotkou mateřské jednotce. Při aplikaci přímé metody je třeba zajistit, aby byly dohledány a následně z agregace peněžních toků vyloučeny vzájemné příjmy a výdaje mateřské a dceřiné jednotky. U nepřímé metody se vykazují konsolidované čisté peněžní toky (tj. po vyloučení dopadu vzájemných příjmů a výdajů mateřské a dceřiné jednotky a dceřiných jednotek navzájem) tím, že pro vlastní sestavení výkazu peněžních toků budou použity změny stavů z již konsolidovaných položek aktiv a závazků a již konsolidovaný výsledek hospodaření.

Sestavení konsolidovaného výkazu peněžních toků v období, kdy došlo k pozbytí dceřiné jednotky Sestavení dekonsolidovaného výkazu peněžních toků je do značné míry podobné postupu použitému při sestavení výkazu peněžních toků v období akvizice. I v případě dekonsolidace se vychází z investiční (omezeně konsolidační) koncepce. Proto je třeba vnímat sestavení výkazu peněžních toků za období, v němž došlo k dekonsolidaci, ve třech etapách: za časový úsek od počátku účetního období do data pozbytí dceřiné jednotky, k datu pozbytí a za období od data pozbytí do konce účetního období:

a) agregace peněžních toků mateřské a dceřiné jednotky od počátku období do data pozbytí

Pravidla pro agregaci peněžních toků jsou v období od počátku účetního období do data pozbytí dceřiné jednotky obdobná jako za období mezi datem akvizice a datem jakékoli následující účetní závěrky před datem pozbytí. Eliminace vzájemných plateb se řeší rovněž stejně;

b) stanovení částky peněžního toku z pozbytí dceřiné jednotky (okamžik pozbytí)

Mateřskou jednotkou přijatá platba (penězi nebo peněžními ekvivalenty) za pozbytou (prodanou) dceřinou jednotku je ve výkazu peněžních toků součástí příjmů z investiční činnosti. To platí jak v individuálním výkazu peněžních toků mateřské jednotky, tak i v konsolidovaném výkazu. Podobně jako u akvizice, tak i při pozbytí dceřiné jednotky se při sestavení konsolidovaného výkazu peněžních toků postupuje odlišně oproti výkazu nekonsolidovanému. V individuálním výkazu peněžních toků mateřské jednotky se do investičního cash flow zahrnuje skutečně přijatá částka peněz a peněžních ekvivalentů za prodané akcie dceřiné jednotky k datu pozbytí. V konsolidovaném výkazu peněžních toků se postupuje odlišně. Při stanovení kladného peněžního toku z prodeje dceřiné jednotky se vychází ze skutečného příjmu za prodané akcie dceřiné jednotky, avšak tato částka se snižuje o objem peněz a peněžních ekvivalentů dceřiné jednotky, které tato jednotka měla k datu pozbytí. Je tomu tak proto, že na dekonsolidované úrovni není vhodné vykazovat platbu za prodej dceřiné jednotky odděleně od pozbyvaných peněžních položek této jednotky, které jsou k datu pozbytí dekonsolidovány (odečteny) od peněžních položek mateřské jednotky. Pokud by tyto dva typy peněžních pohybů ve skupině byly vykazány odděleně, budilo by to zdání, že na dekonsolidované úrovni došlo k datu akvizice k tomu, že ve stejném okamžiku mateřská jednotka přijala peníze za prodané akcie dceřiné jednotky a zároveň s tím bylo zapláceno mimo skupinu penězi nebo jejich ekvivalenty, tedy že mateřská jednotka kromě jiného k datu akvizice za peníze a jejich ekvivalenty plynoucí k datu pozbytí ze skupiny dostala zaplacen stejný obnos peněz a peněžních ekvivalentů od toho, kdo kupuje akcie dceřiné jednotky. Ve své podstatě jde o postup podobný tomu, jak se řešila konsolidovaná částka výdaje za nabytou dceřinou jednotku. Proto se při vykazování peněžního příjmu mateřské jednotky za pozbyté akcie dceřiné jednotky vykáže pouze tzv. čistá platba z pozbytí dceřiné jednotky (za prodej jejích čistých aktiv). Ta je vyčíslena jako celkový příjem za prodej akcií dceřiné jednotky k datu jejího pozbytí snížený o objem peněz a peněžních ekvivalentů dceřiné jednotky k témuž datu. Výpočet přijaté čisté částky za prodej (akcií) dceřiné jednotky pro dekonsolidaci:

$$(4) \quad \check{C}PDDP = PDDP - PPEDDP$$

Vysvětlivky: ČPDDP čistá platba za dceřinou jednotku k datu pozbytí, PDDP peněžní příjem za prodané akcie dceřiné jednotky k datu pozbytí, PPEDDP peníze a peněžní ekvivalenty dceřiné jednotky k datu pozbytí;

c) peněžní toky skupiny od data pozbytí dceřiné jednotky

Příjmy a výdaje skupiny za období od data pozbytí dceřiné jednotky do závěrkového data zahrnují v dekonsolidovaném výkazu peněžních toků ty konsolidované peněžní toky, které se

udály v tomto časovém úseku ve skupině. Avšak tyto peněžní toky již neobsahují peněžní toky pozbyté dceřiné jednotky. Pokud pozbývaná jednotka byla jedinou dceřinou jednotkou, pak se v daném časovém úseku vykáží již pouze peněžní toky mateřské jednotky;

d) použití změn stavů rozvahových položek pro sestavení konsolidovaného výkazu peněžních toků

Pokud se při sestavení výkazu peněžních toků v období, v němž došlo k pozbytí, vychází ze změn stavů konsolidovaných rozvahových položek, není tyto změny stavů možné, stejně jako tomu je při akvizici, použít bez další úpravy. Změny stavů konsolidovaných, resp. dekonsolidovaných rozvahových položek zahrnují i dopad částek příslušných položek čistých aktiv pozbyté dceřiné jednotky, které byly k datu pozbytí dekonsolidovány (tj. vyňaty z konsolidovaných čistých aktiv). Příjem z prodeje akcií dceřiné jednotky, tj. k datu pozbytí dekonsolidované položky čistých aktiv dceřiné jednotky je však součástí peněžních toků z investičních činností. Proto již nemůže být součástí vykazovaných dekonsolidovaných provozních peněžních toků. Došlo by tak k duplicitnímu vykázení jednoho a téhož peněžního toku. Proto je třeba z (de)konsolidovaných změn stavů příslušných položek čistých aktiv eliminovat dopad dekonsolidace čistých aktiv dceřiné jednotky k datu pozbytí. Například v případě zásob bude (de)konsolidovaná změna stavu zásob v roce, v němž došlo k pozbytí dceřiné jednotky, vypočtena takto:

$$(5) \quad \Delta ZásK = ZásKDZ - ZásKPD,$$

avšak pro potřeby sestavení dekonsolidovaného výkazu peněžních toků se musí z konsolidované změny stavu vyloučit dopad dekonsolidace zásob nabývané dceřiné jednotky k datu pozbytí:

$$(6) \quad \Delta ZásKCF = \Delta ZásK - ZásDDP$$

Vysvětlivky: $\Delta ZásK$ konsolidovaná změna stavu zásob, $ZásKDZ$ konsolidovaný stav zásob k závěrkovému datu, $ZásKPD$ konsolidovaný stav zásob k počátku období, $\Delta ZásKCF$ změna stavu zásob v konsolidovaném výkazu peněžních toků, $ZásDDP$ stav zásob dceřiné jednotky k datu jejího pozbytí.

Obdobně by se řešily na dekonsolidované bázi rovněž změny stavu u dalších položek, jako jsou pohledávky, závazky apod.

Konsolidace výkazu peněžních toků v poměrné konsolidační metodě

Při poměrné konsolidaci se aplikují pravidla pro konsolidaci výkazu peněžních toků obdobná jako u plné konsolidační metody. Z logiky poměrné metody však plynou i rozdíly:

a) agregace peněžních toků a eliminace vzájemných peněžních toků

Stěžejním rozdílem je skutečnost, že je třeba agregovat peněžní toky investora v plné výši s peněžními toky společné jednotky pouze ve výši odpovídající podílu (účasti) investora na této

jednotce. Z toho plyne, že vzájemné příjmy a výdaje mezi investorem a společnou jednotkou se mohou eliminovat pouze ve výši podílu investora na společné jednotce;

b) peněžní tok za nabytí společné jednotky

S ohledem na to, že se k datu akvizice (resp. nabytí společného vlivu) přikonsolidovávají k položkám čistých aktiv investora jeho podíly na položkách čistých aktiv společné jednotky, musí se čistá platba za společnou jednotku vykazovaná v investičních peněžních tocích vyčíslit tak, že od skutečné platby za akcie společné jednotky se odčítá pouze investorův podíl na penězích a peněžních ekvivalentech této společné jednotky k datu akvizice. Vyčíslení čisté platby za akcie společné jednotky (pro poměrnou konsolidaci):

$$(7) \quad \check{C}VSDA = VSDA - p \times PPESDA$$

Vysvětlivky: ČVSDA čistá platba za společnou jednotku k datu akvizice, VSDA výdaj za akcie společné jednotky k datu akvizice, PPESDA peníze a peněžní ekvivalenty společné jednotky k datu akvizice, p podíl investora na společné jednotce.

c) peněžní tok z pozbytí společné jednotky K datu pozbytí společné jednotky se dekonsolidují položky čistých aktiv společné jednotky. Čistý příjem z prodeje společné jednotky vykazovaný v investičních peněžních tocích se vyčíslí tak, že od skutečného příjmu z prodeje akcií společné jednotky se odčítá pouze investorův podíl na penězích a peněžních ekvivalentech společné jednotky, které držela k datu pozbytí. Výpočet čisté platby za pozbyté akcie společné jednotky (pro dekonsolidaci):

$$(8) \quad \check{C}PSDP = PSDP - p \times PPESDP$$

Vysvětlivky: ČPSDP čistá platba z prodeje akcií společné jednotky k datu pozbytí, PSDP příjem za prodané akcie společné jednotky k datu pozbytí, PPESDP peníze a peněžní ekvivalenty společné jednotky k datu pozbytí;

d) použití změn stavů pro sestavení výkazu peněžních toků sestaveného poměrnou metodou

Použití změn stavů pro sestavení výkazu peněžních toků je u poměrné konsolidační metody založeno na stejných principech jako u metody plné. I u poměrné metody je tedy třeba ze změny stavu dané položky vyloučit pro účely konsolidovaného výkazu peněžních toků dopady přikonsolidování (v případě akvizice) nebo dekonsolidace (v případě pozbytí) této položky. Podstatným rozdílem je však skutečnost, že veškeré částky týkající se položek aktiv nebo závazků společné jednotky jsou vyjádřeny pouze ve výši podílu investora na této jednotce. Například konsolidovaná změna stavu zásob je při poměrné konsolidaci v účetním období, v němž došlo k akvizici, vyčíslena takto:

$$(9) \quad \Delta ZásK = ZásKDZ - ZásKPD,$$

kde ZásKDZ obsahuje i podíl na zásobách během období nabyté společné jednotky.

Pro sestavení výkazu peněžních toků metodou poměrné konsolidace za období, kdy došlo k akvizici, se musí z konsolidované změny stavu vyloučit dopad přikonsolidování zásob

nabývané společné jednotky k datu akvizice. Oproti plné konsolidaci se ze změny stavu vylučuje jen podíl investora na stavu zásob společné jednotky k datu akvizice, jelikož právě jen tento podíl je k čistým aktivům investora přikonsolidován:

$$(10) \quad \Delta ZásKCF = \Delta ZásK - p \times ZásSDA.$$

Obdobně je tomu i při sestavení výkazu peněžních toků za období, v němž došlo k dekonsolidaci společné jednotky. Zde je třeba vyloučit ze změn stavů příslušných položek částku odpovídající podílu investora na částce dané dekonsolidované položky. Konsolidovaná změna stavu zásob by při aplikaci poměrné konsolidace v období, kdy byla pozbyta společná jednotka, byla vyčíslena takto:

$$(11) \quad \Delta ZásKCF = \Delta ZásK - p \times ZásSDP$$

Vysvětlivky: $\Delta ZásK$ konsolidovaná změna stavu zásob, $ZásKDZ$ konsolidovaný stav zásob k závěrkovému datu, $ZásKPD$ konsolidovaný stav zásob k počátku období, $\Delta ZásKCF$ změna stavu zásob v konsolidovaném výkazu peněžních toků, $ZásSDA$ stav zásob společné jednotky k datu její akvizice, $ZásSDP$ stav zásob společné jednotky k datu jejího pozbytí p podíl investora na společné jednotce.

Aplikace ekvivalenční metody při sestavení výkazu peněžních toků

Sestavení výkazu peněžních toků při aplikaci ekvivalenční metody se zcela liší od konsolidačních metod. Pravidla pro její aplikaci jsou následující:

- peněžní výdaj za nákup akcií přidružené jednotky je součástí peněžních toků z investiční činnosti,
- peněžní příjem za prodej akcií přidružené jednotky je součástí peněžních toků z investiční činnosti,
- změny stavu majetkové účasti v důsledku změn výše čistých aktiv (vlastního kapitálu) přidružené jednotky nejsou peněžními toky,
- při aplikaci nepřímé metody sestavení výkazu peněžních toků je třeba z položky Výsledek hospodaření ve zvláštní položce vyloučit položku Podíl na výsledku hospodaření přidružené jednotky jakožto nepeněžní operaci,
- v ostatních ohledech je postup obdobný jako u standardního sestavení výkazu peněžních toků.